

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejema velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr
V administraciji prejema velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 141.

V Ljubljani, v sredo 24. junija 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 22. junija.

Budgetna razprava.

(Sesti dan.)

Danes sta govorila glavna govornika dr. Herold in dr. Plener. Tudi pri teh dveh govorih se je pokazalo, da je na desnici vsaj jednako dobrih, če ne boljših močij, kakor na levi. Plenerjevi govori so zgubili svojo moč in svojo veljavo, odkar mož prikriva svoje nasprotstvo in se štuli kot vladnega zagovornika, ker se mu na obrazu bere, da je vse le prisiljena reč in da bo še le tedaj zopet odkritosrečno govoril, kadar bo govoril z ministerskega sedeža. Danes je ponavljal, kar so te dni poudarjali liberalni listi, da levičarji niso sklenili nobene zveze in da bo njih ravnanje odvisno od zadržanja vlade.

Veliko bolje in zato tudi z večjim uspehom je govoril dr. Herold, ki je pričel svoj govor z opazko, da se letošnja razprava ne loči od razprave drugih let; vse stranke so naznanjale svoje zahteve, tudi najzmernejša (levičarska) stranka se ni mogla brzditi in je razvijala svoj bojeviti program. Poudarjala je jedinstvo države, seveda, kakor si jo ona misli, opravičeno stališče Nemcev, kakor si ga misli, in jezikovno vprašanje drugih narodov po svoji smisli.

Samo proti vladi je spremenila svoje ravnanje; prej jo je zmirom napadala, zdaj se ji priljuje, in govornik se je bil zmotil, ko je lani rekel, da snubitev grofa Taaffeja pri levičarjih ne bo imela nobenega uspeha; levičarji so se vendarle vsedli na limanice.

Grof Taaffe je Mladočehom svetoval, da naj se gledé svojih zahtev sporazumejo z drugimi strankami poslaniške zbornice. Češki narod je bil vsikdar prijazen proti drugim narodom, zato pričakuje, da bodo na svoji strani videli vse stranke, ki se bojujejo za načela avtonomije in enakopravnosti. Mladočehi se bodo vsikdar z vso močjo potegovali za pravične zahteve slovanskih narodov in podpirali slabe

in zatirane, kadar bo treba zahtevati pravice in odpravljati obstoječe krivice. Druzega ne zahtevajo, kakor priznavanje, da je njihov prizadevanje plemenito, v ohranitev države potrebno in državnopravno vtemeljeno. Oni nočejo beračiti, oni si hočejo pridobiti prijateljstvo v ljubezni, ne pa z odpovedjo svojih pravic, in se hočejo pokazati kot svobodne zastopnike zavedajočega se in ponosnega naroda, ki je dal podlago cesarstvu, in ki ima torej pravico zahtevati, da se njegovo stališče pripozna kot opravičeno. Njegov narod je od nekdanj iskal zveze z drugimi slovanskimi rodovi; in to stališče je podlaga medsebojnemu sporazumljenju in skupnemu odbijanju skupne nevarnosti. Če smo sedaj ločeni, ne obupujemo; čas skupnosti bo prišel, mora priti, in gotovo pride, ker je potrebno, da drug drugega podpiramo. Nasprotniki nam očitajo panslavizem; ali tak panslavizem, kakor si ga oni mislijo, je nemogoč.

Wurmbrandu, ki je iz sprejema francoskih dijakov v Pragi sklepal, da so Čehi nasprotniki avstrijsko-nemški zvezi, poudarja Herold, da Čehi nimajo nič proti nemški zvezi, dokler je namen tej zvezi ohraniti mir. Vnanja politika češkega naroda je odkrita in jasna; kadar cesar pokliče češke sinove v boj, bodo češki sinovi z navdušenjem skupaj hiteli in se zbirali pod cesarskim praporom, da prelijejo svojo kri za dom in za cesarstvo. V dokaz te trditve spominja na leto 1866 in na ponudbe, ktere so tedaj Nemci delali Čehom.

Dalje razpravlja razmere Mladočehov proti drugim strankam, in iz govorov princa Schwarzenberga in dr. Žačka sklepa, da je sporazumljenje vendarle mogoče. Posebno vesel je izjave nemških konservativcev. Gledé češko-nemške sprave pravi, da mora obsepati tudi Moravsko in Šlezijo, in Wurmbrandu, ki je hvalisal to spravo, oponaša, zakaj jednake sprave ne priporoča za slovensko manjšino na Štajerskem.

Poljakom pravi, da si oni varujejo prosto roko, kakor je rekel Madejski, to in nič drugzega tudi mladočeška stranka hoče. Ona zastopa v zbornici velik narod, zato ni prav, da v nekaterih krogih

odbijajo te zastopnike, in da bi morali skoro ponavljati besede, ki jih je neki govornik govoril v tej hiši: „Ali smo mar v sovražnikovi deželi?“

Herold sklepa z željo, da bi prišel skoro čas, ko se bodo vsi narodi kot enakopravni zbirali okoli vladarja, ne da bi bil kdo zatiran, ali da bi hotel kdo gospodovati, ampak da bi vsi drug drugega spoštovali in bi bili vsi jednaki med seboj.

Ta govor je vzbujal pogosto pohvalo in je bil na koncu odobran z živahnim ploskanjem in glasnimi „dobro“-klici.

Žid Bloch je skušal popraviti trditev Liechtensteinovo, da so vse boljše trgovine na Dunaju in vse banke v židovskih rokah, češ, da je pri narodni banki in družih denarnih zavodih, kakor tudi na borzi mnogo kristijanov, potem je govoril še poročevalec dr. Bilinski v smislu Madejskega ter končal splošno razpravo.

Prestopivši v nadrobno razpravo bili so brez razprave rešeni zneski za najvišji dvor, za kabinetno pisarno, za državni zbor in državno sodišče. Pri ministerskem svetu pa se je pričela razprava, ki se bo jutri nadaljevala.

Sklep seje bil je po navadi ob štirih popoldne.

Z Dunaja 23. junija.

Budgetna razprava.

(Sedmi dan.)

Če pojde tako naprej, bo državni zbor komaj do konca meseca julija rešil državni proračun. Danes je seja trajala od desetih dopoldne do 1/6. ure popoldne, pa še ni rešila oddelka o ministerskem svetu. Poslanca Schlesinger in Trojan sta sama potrebovala za svoje govore skoraj štiri ure in skoraj vse poslušalce izgnala iz dvorane. Dasi-ravno po opravljenem redu ne gre splošnje razprave ponavljati v posebni razpravi, sta se zopet pečala s političnim stanjem in samo radi svoje starosti dosegla pri predsedništvu toliko prizanesljivosti, da sta brez ovire končala svoje govore. Točnejši je bil dr. Fuchs, ki je razpravljal nedostatke upravnega sodišča in priporočal vladi, da naj pomnoži število dvornih

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Ko sta bila obiskovalca odšla, poseže Peter po knjigi, kojo mu je bil prinesel vikarij. Odpre jo — jo-li čita? Kedo bi vedel? A smehlja se. Jasnejša zdi se mu ječa; zdi se mu, da ptičice po bršlinju niso še nikedar slajše prepevale. — Kako sladka je vendar nada! — Tudi sledeči dan, ko ga je obiskal vikarij, bil je iste, dobre volje. Dve dolgi uri sta se pogovarjala — skoro samo o potovanju v Ameriko. Prejšnji dan čital je Peter „Nasvete izseljencem“ — jako dobro knjigo, ki ima namen, izseljence svariti pred pijanostjo, obhoyo se slabimi tovariši in pred naselitvijo v zapuščenih krajih, kder se lahko zgodi, da mora kristijan brez tolažil sv. vere umreti.

„Odločil sem se,“ pravi Peter, „da se bodem naselil v okolici baltimorski v deželici Maryland. Imé mesta je irsko; dubán je tam izvrsten in tla so rodovitna.“

„Sveda,“ opomina, smehlja se, vikarij, „da bi bil moral pred vsem misliti na sv. vero, ki pa tam — hvalo Bogu, — ni v najslabšem cvetu.“

Temu posvarilu pa pridene takoj obljubo, da bode šel že prihodnji dan v Rosescastle, da mu bode izgovoril prostost.

„Zahvaljujem se vam najtopleje na vaši dobrotljivosti, prečastiti! Saj bo to le delo pravice, ker veste, da sem nedolžen na umoru.“

„Vem!“ odvrne duhovnik.

„Ker ravno o tem govoriva,“ pristavi Peter, „ali se sliši, kam je Tobija izginil?“

Obliče vikarjevo se je hipoma stemnelo, ko mu je odgovoril: „Ne vem, a hotel Bog, da bi ga še dolgo ne bilo nazaj v Glengariff!“

„Zakaj? Ali ni vedno dobre volje in vrl rodoljub?“

„Irska potrebuje več molitve, nego veselice in vse te vaše veselice ne mogó manjšati bēde, — temveč se jej le rogajo. Sicer pa, — tebi tega niti praviti ne trebalo — je tá mož, preoblečen v dip-larja, le tajni sél, ali pa še kaj večjega, — ogleduh one nove tajne družbe, katere udje se zovejo „otroci noči“, in katera se zelo širi!“

„Otroci noči? Kako čudno imé!“ vsklikne Peter, „menil sem, da imajo to imé le sove in čuki!“

„Vedel si tudi,“ dé vikarij resnim pogledom, „da so ubojniki in požigalci; rubnika je zadela roka, katero Ti morebiti poznaš —“

„Prečastiti —“

„Ne odgovarjaj mi, nisem prišel, da bi Te izpraševal, nego svetujem Ti samo. Ker si se odločil, izseliti se, pojdi torej prej, nego moreš — in ako je mogoče, ne da bi govoril z onim človekom, ki neti le sovraštvo in je slab katoličan, ker bolj goji osveto v svojem srcu, nego misli na dolžnost. On je pa tudi slab rojak, ker — mesto, da bi celil rane ubogi domovini — užiga in neti v njej ogenj, kateri jo bode prej ali sleje požrl.“

Mladi Irec povesil je glavo, a odgovoril ni. Vikarij je torej vse vedel; celó o naporu, kojega so uporabili, da bi združili „otroke noči“; o delu, katerega je imel Tobija na zarotbi, in o sporočilih, koja je on po njem prejemal. Brez dvojbe tudi vé, kaj pomeni izrek: Kadar nam vzraste mladi orel —

A v tem je vikarij začel pogovor o drugih stvareh.

svetnikov, če hoče, da bode to važno sodišče zado-
stovalo svojemu važnemu namenu.

Za njima je bila razprava sklenjena in je go-
voril še poslanec Kaiser, ki je pa tudi segel v
splošno razpravo in govoril o politični razmeri po-
sameznih strank. Marsikatero brčko je ta nemški
nacionalist povedal zedinjeni levici, štasti pl. Ple-
nerju, kateremu je očital, da je sedaj na istem sta-
lišču, katero je Kaiser zagovarjal še prej; če so
njemu očitali, da je klerikalec, kar je isti zagov-
arjal potrebo versko-nravne vzgoje, dospel je Plexer
sedaj na isto stališče, kar ga močno veseli in na-
polnuje s posebnim zadoščenjem.

Obširnejši razgovor je bil o dispozicijskem za-
kladu, pri katerem je govoril dr. Vašatty in se
zlasti znašal nad ministrom Pražakom, in Schnei-
der, ki je razpravljal židovski vpliv na časnikar-
stvo. Glasovanje o tej zadevi bo še-le jutri, potem
se bode nadaljevala posebna razprava.

Poštno poslopje v Ljubljani.

V današnji seji izročila je vlada načrt zakona,
ki dovoljuje vladi zidanje novih poštних poslopij v
Ljubljani, Bregencu, Gabloncu, Išču, Mari-
boru, Pilznu, Francensbadu in Ljitomišču. Naj-
večji znesek zahteva za Ljubljano, namreč 228.000 gl.
in priznava postrežljivost ljubljanskega mestnega
odбора, ki ji dotični prostor na Jožefovem trgu pre-
pušča za 10.000 gl., kar znaša le po 4 gl. za
kvadratni meter. Vsa omenjena poslopja stanejo
1.326.426 gl., od katerih spada na Maribor
189.840. gl.

Delavsko vprašanje.

Okrožnica papeža Leona XIII.

(Dalje.)

6. Človek je družbinsko bitje.

Oglejmo si pa še človeka kot družbinsko bitje,
in sicer pred vsem v družini, tedaj nam bo še jas-
nejša pravica do zasebnega posestva. Ako ima člo-
vek že sam na sebi to pravico, še večjo pa ima z
ozirom na njegovo družbinsko življenje.

Kader si človek voli v življenju svoj stan, sme
popolno prosto poslušati ali svet božjega Odreše-
nika, da zdržno živi, ali pa da stopi v zakon. No-
bena človeška postava ne more ljudem odreči na-
torne in prvotne pravice do zakona; nobena postava
ne more omejevati pglavitnega namena te naredbe,
ki že od vstvarjenja obstoji, posvečena po oblasti
božji. „Rasite in množite se!“ S temi besedami je
ustanovljena družina. — Družina, domača hiša, je pravo
društvo in ima, dasi majhna, vse pravice, katere so
društvom lastne. Starejša je, nego li vsaka druga
družba in zato ima, neodvisna od države, sama v
sebi svoje pravice in dolžnosti.

Ako ima pa po natori že vsak človek sam pra-
vico, posestvo si pridobivati in ohranjevati, mora
isto pravico tudi imeti kot glava družini. Da, ta pra-
vica je še tem nujnejša pri družinskem očetu, ker
se človek v družini nekako razširi.

Natorni neizogibni zakon zahteva, da družinski
oče oskrbuje otrokom živeža in vsega drugega po-
trebnega; natora ga pa tudi nagiba, skrbeti za pri-
hodnost otrok, da jih kolikor moč zavaruje proti
vsem nezgodam na svetu ter jih vsposobi, da se

Preteklo je že več ur po odhodu vikarjevem.
Dan se je bil že nagnil; mladenič je pol-ležé slonel
na klopi, kar mu udarijo na uho dobro znani gla-
sovi. V hipu je po koncu, dvigne se na okno in
radostno prisluška glasovom, koje sprétna roka z iz-
borno modlacijo izvablja — dipli. — Dobro je
bila Petru znana ta pesen. Spusti se na tla in za-
mišljen ponavlja besede:

„Moj Erin, le pomni, v zlatih da dnevih,
Nobeden Te Tvojih sinov ni izdál;
Ko Malachi*) ponašal se s krono je zlato,
Kojo si v vojni je pridojeval.
Ko z zeléno zastavo in četo pogumno,
Sovragu nasproti se kralj je grozil;
In ta dragi smaragd, ta biser na morju **)
Vé tujčevi kroni se ni še blestil.

„Oj, saj Ti ga bodemo izvili,“ zakliče strastni
rojak, „in naj tudi velja, kar hoče!“

Toliko so vplivali na-nj posamezni glasovi, koje
je prinašal veter in samotno celico, da so v razbur-
jenju njegovi duši zstrli celó spomin na blage, modre
duhovnikove besede. (Dalje sledi.)

morejo sami obvarovati nezgod; oče namreč v svojih
otrokih nadaljuje svoje življenje ter se v otrocih ne-
kako ponavlja. — Kako pa bi mogel oče spolnovati
te svoje dolžnosti do otrok, ako bi ne imel pravice,
jim kot dedščino zapustiti imetje, ki donša sadove?
— Kakor država, tako je tudi družina v pravem po-
menu družba, v kateri vlada samostojna očetova
oblast. V določenem krogu svojega namena ima
torej družina vsaj iste pravice, kakor država; dru-
žina torej sme prosto voliti in vporabljati ona sred-
stva, ki so ji neobhodno potrebna, da se ohrani in
prosto giblje.

Mi pravimo: Družina ima vsaj iste pravice,
kakor država. Kajti kakor je po misli in v dejanju
družina bila poprej kakor država, zato imajo tudi
njene pravice in dolžnosti svoje prednosti, ker so
natori bližje. Država mora skrbeti, da posamezni
ljudje in družine rade prebivajo v državi. Ako bi
torej posamezni in družine, ki so v državi, dobivale
od države škodo namestu koristi ter bi se jim prvotne
pravice krčile, ne pa varovale, tedaj bi se
ljudje državi odtuževali in jo sovražili, bolj nego da
bi jo zaželeli.

7. Družina je sveta.

Velika in nevarna napaka je torej siliti v dr-
žavo, da se vtika v družino, v domačo hišo. — Pač
je res, da treba državne pomoči, kader je kaka dru-
žina v skrajni in obupni sili ter si sama nikakor ne
more pomagati; kajti to zahteva red, ker so nam-
reč družine deli države. Jednako ima posvetna
oblast pravico, spregovoriti besedo, ako se v družini
zdatno kršijo medsebojne pravice. Nasilju pokazati
prave meje in red ustanoviti, s tem se očividno ne
kratijo pravice ne družinam in ne posameznim; dr-
žava v takem slučaju le podpira pravice posameznih,
nikar pa da bi jih razdirala.

Toda jedino to sme storiti, več ne, sicer na-
sprotuje natornemu pravu. Oblast očetovska je po
natori taka, da je ni mogoče uničiti, da si je pa
tudi država ne more prilastiti, ker družina ima isti
časti vredni vir, kakor življenje človekovo. „Otroci
so,“ kakor pravi sv. Tomaž, „nekako del očeta,“ v
otrocih se nekako razvija osebnost očetova. Tudi ne
vstopijo otroci v državo, ako prav točno govorimo,
kot samostojni, ne kot posamezni, marveč po dru-
žini, od katere so prejeli življenje. Iz istega uzroka
so otroci, „ki so po natori del očeta“, kakor govori
isti sveti učenik, „toliko časa pod oblastjo starišev,
dokler ne znajo rabiti proste volje.“ Nazori socija-
listov torej, ki odstranjajo varstvo in skrb starišev
ter izročajo skrb državi, kršijo natorno pravico ter
siloma rušijo družinske vezi.

Toda ako se tudi ne oziramo na krivičnost,
vkljub temu ne moremo tajiti, da bi taki nazori na-
pravili veliko zmedo v vseh slojih družbe. Vse bi
bilo omejeno, vse bi bilo suženjsko odvisno od dr-
žave, ako bi skušali vvajati v življenje take nazore.
Na stečaj bi bila vrata odprta medsebojnemu zav-
danju, preprirom in preganjanju. Ljudi bi nič več
ne vspodbujalo za napredovanje in marljivost in s
tem bi se tudi posušili viri blagostanja. Namesto
domišljevane enakosti prikazale bi se tužne raz-
mere, ki bi onečestčevale vse ljudi.

Jasno je iz povedanega, kako zavržljivi da so
temeljni nauki socijalistični, po katerih se zahteva,
da naj država pograbi vso zasebno last ter naj jo
spremeni v skupno imetje. Taki nauki, ki so baje
zasnovani v korist delavskih stanov, bili bi ravno
delavcem v veliko škodo; nasprotujejo pa tudi na-
tornim pravicam vsacega človeka, žarko prezirajo na-
logo države in ako stopijo v veljavo, tedaj je ne-
mogoče, da bi se razvijalo mirno, medsebojno dru-
štveno življenje. Kdorkoli torej poskuša kaj pripomoči
proti sedanjí socijalni bēdi, njemu mora biti sveto
načelo: Zasebno imetje je sveto in nedo-
takljivo.

8. Kako odpomoči socijalni revji?

Sedaj pojasnimo, kaj se mora storiti, da se
zboljšajo sedanje neugodne razmere delavskih stan-
nov, kar se pričakuje od vseh strani. — S polno
samozavestjo lotimo se te naloge in v zavesti, da
nam gre pri tem beseda. Kajti ako tukaj ne bode-
te pomagali vera in cerkev, tedaj je brezvspešno iskati
izhoda iz tega vrtinca. Ker pa je ravno našim
rokam izročeno čuvati nad vero, da pod našim vod-
stvom razvija svoje moči in sredstva, zato bi se zdelo,
da kršimo svoje dolžnosti, ako bi o tem molčali. Se-
veda je neobhodno potreba, da pri tem velevažnem
vprašanju sodelujejo in se trudijo tudi drugi. Mi
mislimo namreč na vladarje in vlade, na posestnike

in delodajalce in naposled na delavce same, o ka-
terih osodi se odločuje. — Toda mi še enkrat poudar-
jamo: Ako pri tem ne daje cerkev veljavne
besede, brezvspešni bodo vsi človeški
poskusi; kajti cerkev oznanjuje po evangeliju drago-
cene nauke, ki bodo krepko vplivali, da ponehajo
prepiri, ali da vsaj izgube neke svoje ojstrine in se
rahljeje poravnajo; cerkev namreč ni le, da bi ljudi
poučevala, ampak tudi vpliva s svojo močjo na
to, da ljudje vreajo svoje življenje, kakor to zahte-
vajo krščanske zapovedi. Cerkev se trudi neprene-
homa zboljšati socijalno stanje nižjim stanovom s
koristnimi naredbami; naposled pa cerkev iskreno
hrepeni, da bi v pospeševanje pravih koristi delavcev
svoje moči in svoje napore združili vsi stanovi;
cerkev je prepričana, da mora tudi država seveda v
določenih mejah v tem smislu sodelovati s svojimi
postavami, ako hočemo, da se približamo svojem
namenu.

9. Socijalistične sanje.

Pred vsem treba imeti pred očmi, da vlada ne-
spremenljivi red na svetu, vsled katerega je kar ne-
mogoče v človeški družbi popolno v eno vrsto po-
staviti visoke in nizke, revne in bogate. Socijalisti
naj le vresničujejo take sanje, a vresničili jih ne
bodo, ker je brezvspešno boriti se proti natornemu
redu. Ljudje nikdar in nikoli ne bodo popolno jed-
naki, preveč je v človeštvu velikih in odločevalnih
neenakosti. Neenake so zmožnosti, pridnost, zdravje,
moči, in zato tudi vedno neenako ostane življenje,
neenako posestvo.

Te razmere pa so prav umestne kakor posa-
meznim, tako tudi človeški družbi. Društveno skupno
življenje zahteva, da se moči različne in da delujejo
raznovrstne; in ravno ta neenakost v življenju pa
poglavitno naganja ljudi, da tako raznovrstno de-
lujejo.

Gledé na telesno delo bi človek tudi v stanu
prvotne nedolžnosti ne bil brez dela. Seveda bi bilo
to delo vžitek, po katerem bi bil človek sam hre-
penel; sedaj po grehu pa je delo potrebna pokora,
katere težo mora človek skušati. „Prokleta naj bo
zemlja pri tvojem delu; s trudom se boš živil od
nje vse dni svojega življenja.“ Jednako bodo ostale
tudi druge težave vedno na svetu, ker nasledki
greha ostanejo človeku do smrti kot grenki njegovi
spremljevalci. Trpeti in pokoriti, to je delež našega
rodu, in ako se še toliko trudijo ljudje olajšati nam
naše življenje, od velikih težav ljudij ne bodo nikoli
oprostili. Oni, ki pravijo, da morejo to storiti, in
ki slikajo ubogemu ljudstvu življenje brez težav,
polno pa miru in vživanja, taki le slepijo ljudi, in
to slepilo bo imelo še bujše nasledke, kakor že sedaj
trpinčijo človeško družbo. Jedino pravo je, vzeti
stvari kakor so, in drugod iskati olajšujočih pripo-
močkov.

10. Posestniki in delavci. Vrednost dela.

Popolno napačno pa je pri razpravljanju soci-
jalnega vprašanja, da se razmere med posestniki in
revnimi, delavnimi stanovi tako slikajo, kakor da bi
bilo med njimi že po natori nespravljivo nasprotje,
katero jih kliče na boj. Ravno nasprotno je res-
nično. Natora vravnava vse v jedinstvo, v medsebojno
soglasje. Pri telesu človekovem so sicer udje naj-
raznovrstnejši, vendar se medsebojno strinjajo in vje-
majo; tako hoče natora, da ste tudi pri telesu
človeške družbe ona dva stanova v složni medsebojni
razmeri, da nekako drug drugega poravnajeta, ker
tudi drug drugega potrebujeta. Kapital je navezan
na delo in delo na kapital. Pred vsem je neobhodno
potreba složnosti, tedaj sta še le mogoča lepota in
red; neprestani boji pa bi ljudi zbegali in razdiv-
jali. In ravno krščanstvo ima čudovite in mnogo-
vrstne sile, da odstrani boj in da zatere tudi nje-
gove uzroke.

Cerkev, ki zastopa in brani vero, ima pred vsem
v verskih resnicah in postavah mogočno sredstvo,
s katerim spravlja in približuje reveže in bogatine.
Njeni nauki in njene zapovedi opozarjajo oba sta-
nova na nju dolžnosti in vzlasti jima naročajo, da
spolnujeta zapovedi pravice. In sicer cerkev zabi-
čuje delavskim stanovom te-le dolžnosti: Popolno
in zvesto izvršuj določeno delo, za
katero si se zavezal prosto in s pra-
vično pogodbo. Gospodarju nobene
škode ne napravljaj ne na imetju,
ne na osebnosti. Ako braniš svoje
pravice, zdrži se vsake sile in nikdar
ne snuj kakega upora. Ne druži se z
zlobnimi ljudmi, ki te motijo s sle-

*) Vladar iraki v 10. stoletju.

**) Irska.

pilnimi nadami, a ti zapuščajo le grenko prevaro in pogin!

Dolžnosti pa, katere zabičuje cerkev posestnikom in delodajalcem, so te-le: Ne imej in ne ravnaj z delavci kakor s sužnji, spoštuj njih osebnostno vrednost, ki je toliko večja, ker so kristijani! Rokodelstvo in delo ne ponižuje, zato vsak, ki pametno in krščansko misli, prišteva delavcem v čast, da si samostojno z mnogimi težavami in trudi ohranjujejo svoje življenje. Nečastno pa in nedostojno je, ljudi izsesavati samo v lastno korist in jih le toliko ceniti, kolikor je vredna njih delavska moč. — Cerkev delodajalcem tudi še kliče: Ozirajte se tudi na duševni blagor in verske potrebe delavcev. Dolžni ste, delavcem dovoliti časa za bogoslužbene vaje. Vi ste dolžni pri delu odstraniti vse, kar bi delavce zapeljevalo in jim nastavljalo npravne nevarnosti. Ne zatirajte v delavcih skrbljivosti za domačo hišo in za varnost; krivično je nakladati delavcem več dela, kakor ga premorejo njih moči ali zahtevati od njih del, ki niso primerna njih starosti ali spolu. Pred vsem pa opominja cerkev delodajalce, nikar ne pozabiti načela: Vsakemu svoje!

Po tem načelu se mora nepristranski vrejevati tudi plača, pri čemur se je treba seveda ozirati še na druge važne stvari. Splošno je gledé na plačo pomisliti, da je proti božjim in človeškim postavam reveže pritiskati in izsesavati zaradi lastnega dobička. Delavcu zasluženó plačo zadrževati, to je vnebovpijoč greh. „Glej“, pravi sv. pismo, „plačilo delavcev... katero ste utajili, vpije k Bogu in njih glasovi dvigajo se k Gospodu Sabaoth.“ Gospodarji naposled ne smejo nikdar in nikakor oškodovati delavcev v njih prihranilih, bodisi s silo ali zvijačo ali z umetnim oderuštvo in sicer vzlasti zaradi tega ne, ker so delavci po svojem stanu manj zavarovani pred krivico in izkoriščevanjem in ker njih imetje ravno zato, ker je neznanó, zasluži tem večje spoštovanje. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. junija.

Notranje dežele.

Položaj. Generalna budgetna debata je končana. „Gazeta Narodowa“ pravi, da je jedini uspeh te debate, da je nekdanja desnica razpela in se je s tem položaj pojasnil. V enakem smislu pišejo tudi drugi poljski listi. „Czasu“ se zdi posebno pomenljivo, da je Madejski se letos mogel zahvaliti grofu Wurmbrandu za simpatije, katere je izrazil za Galicijo. Celo konservativnemu poljskemu listu torej ugaja, da so se levičarji začeli laskati Poljakom. Kakor kaže, so Poljaki res pozabili vse, kar je levica hudega jim storila. Sedaj ne pomislijo več, da je levica ugovarjala odpisu gališkega stomilijonskega zemljiškoodveznega dolga. Desnica je tedaj za odpis glasovala le zaradi tega, ker se je zanašala, da jej bodo Poljaki hvaležni, ali sedaj se je pa pokazalo, da se je hitro varala. Sedanja politika Poljakov pač dokazuje, da je Mladoček Herold vendar nekoliko prav imel, ko je trdil, da Poljaki bi se tudi s hudičem zavezali, samo njegove besede niso bile izrečene o pravem času.

Vnanje države.

Rusija in Poljaki. Ruska vlada boče več ruskih kmetov naseliti na Poljskem in je v več krajih zaradi tega že dala sezidati pravoslavne cerkve. Samo na sebi bi to ne bilo nič tacega, ali pomisliti je treba, da je Poljska že sedaj skoro najbolj obljubljena pokrajina ruske države. Zaradi tega bi bilo naravneje, da bi bila država kje drugje poiskala zemlje za ruske kmete, posebno sedaj, ko se v kratkem obširne pokrajine odpró z novo sibirsko železnico evropski kulturi. Misliti si moramo, da ima naseljevanje ruskih kmetov na Poljsko le politične namene. S tem se boče le razširjevati pravoslavje v zapadnih pokrajinah in pospeševati raznarodanje Poljakov.

Rusija. V ruskih ladjodelnicah baš sedaj delajo 15 večjih in manjših vojnih ladij. Več vojnih ladij je pa Rusija naročila v inozemstvu. Dokler te ladje ne bodo dodelane, se pač ni bati, da bi Rusija začela vojno. Da Rusija zadnji čas tako hiti z napravljanjem ladij, iz tega se vidi, da v Peterburgu računajo s tem, da boče prišlo do vojne z vlastmi, ki imajo veliko pomorsko silo. To se boče tudi zgodilo, če Rusija zopet začne svoje operacije v orijentu. Anglija ne boče mirno gledala, ko bi se Rusi hoteli polastiti Carigrada, pa tudi najbrž Fran-

cija ne, kajti v orijentu se angleški in francoski interesi precéj vjemajo. Naj se Rusija polasti Dardanel, Francija zgubi svoja trgovišča v Rumuniji, katera si je pridobila zadnja leta.

Občinske volitve v Rimu. Pri občinskih volitvah v Rimu je izvoljenih 9 liberalcev in 6 katoličanov. Za katoliško stranko je izid ugoden, če se pomisli, da je bila postavila le 7 kandidatov in pri letošnjih volitvah iz raznih uzrokov ni skoro nič agitovala. Liberalcem takizid nikakor ne ugaja, ker dokazuje, da veliko število rimskih meščanov ni zadovoljno s sedanjimi razmerami. Njih listi hité zatrjevati, da so katoliki le zmagali, ker so mnogi liberalci zanje glasovali, da so tako preprečili izvolitev radikalcev. Kedor vé, kako italijanski liberalci sovražijo cerkev, tega pač ne bodo verjeli; vsak liberalec je gotovo rajši dal svoj glas najbolj rudečemu radikalcu, nego pa kakemu katoliku.

Kitajska sila. Ker so na Kitajskem pobili več kristijanov, je Cassagnac predlagal v francoski zbornici, da bi francoska vlada storila odločne korake proti Kitaju. To pa ni tako lahko, kakor posnemamo iz besed očeta Fournada, ki je mnogo let misijonaril na Kitajskem. Kitajci postajajo močnejši in nevarni, posebno, ker svojo moč dobro poznajo. Njih vojska je vedno večja in boče še nevarnost za Evropo. Ta nevarnost bi se dala odstraniti samo s tem, da bi se za časa večje evropske države sporazumele, da s silo omeje kitajsko moč. Če misijonar stvari malo prečno ne vidi, ne vémo, ali omeniti moramo, da je velik ruski list že pred leti opozarjal na to, kako narašča kitajska sila in postaja nevarna Rusiji.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 23. junija. (Ali je narodna napredna stranka katoliška?) Iz „Narodove“ in „Brusove“ stranke rodilo se je pred kratkim novo čudno dete, katero se imenuje „narodna napredna stranka“. Sram jih je bilo imenovati jo „liberalna stranka“, ker to diši preveč po židovskonečmurskem česnju; toda na imenu ni veliko ležeče, poglobitna stvar je notranji duh in smoter. V tem oziru bodi prvo in prevažno vprašanje: Ali je to dete, ta nova „napredna stranka“, katoliška, ali ne?

Odločno odgovorimo, da ni katoliška, temveč brezverska. Kako to? bode kdo rekel, saj je za katoliške Slovence in tudi osnovatelji in udje so katoličani. Res so katoličani, toda brez katoliške zavesti, večidel le po imenu in v krstnih bukvah. Slovenci so večidel zvesti katoličani, pa bi jih ta stranka rada dobila na limanice in njih katoliško prepričanje nekoliko omajala, to je, za svoja liberalna načela pridobila. To „napredno stranko“ vzpodbujati za katoliško stvar, bi se pač reklo, zamoreca umivati; le da verni narod opozorimo preteče nevarnosti, se usojamo trditi, da ta „napredna stranka“ ni katoliška, da je brezverska. Evo le nekaterih razlogov zato:

1. „Slovensko politično društvo“, sedaj „napredna stranka“ imenovano, osnovalo se je proti „Katoliškemu političnemu društvu“, in s tem se je že označilo za nekatoliško; saj že temeljna logična načela učé, da je pri kontradiktornem nasprotju le dvoje si nasprotno, n. pr.: zdrav, nasprotno: nezdrav, bolan; pravičen, nasprotno: nepravičen, krivičen. Ravno tako je „Katoliškemu političnemu društvu“ med Slovenci le mogoče nasprotno, nekatoliško politično društvo, to je, brezversko ali vsaj krivoversko, sicer bi bilo oboje jedno, identično.

2. Kakor oče te stranke, „Narodov“ liberalizem, že več let svoja načela v nasprotje postavlja katoliškim načelom in časnikom, in so zato zavedni katoliki stokrat že zavračali ta nekatoliška načela „Narodovega“ liberalizma, tako je gotovo dete te „napredne stranke“ nekatoliško, to je, brezversko.

3. „Narodova“ in sedaj „napredna stranka“ se neposredno ali posredno ustavlja zoper versko šolo, za katero se je podpisalo na tisoče katoličanov, in se je boji; le židje in po imenu katoličani hvalisajo sedanje brezverske šolske postave, katere so sv. oče imenovali „abominabiles leges“. Ali kaže to katoliškega ali brezverskega duha? To ni težko presoditi.

4. „Narodova“ in sedaj „napredna stranka“ od nekdaž črni in obrekuje katoliško hierarhijo, od sv. očeta papeža do poslednjega kapelana. Sv. oče naglusno psuje, izvrstne škofo grdi in pika pri vsaki priliki in jim očita trmoglavost, ako svoje dolžnosti vestno spolnujejo; duhovnike prav pobalinsko pita s „farji“, „črni h...“; katoliške časnike zaničljivo zove tonsurirane, ultramontanske liste; unetim kapelanom neotesano žuga z brcami itd. Vprašamo le: Ali ni Kristus sam rekel: „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje“? Vprašamo tudi: Ali nista vera in

nje oznanovalci v tesni, nerazvezljivi zvezi? Vprašamo dalje: Ali je že kdaj kdo poznal dobrega katoličana, da bi bil duhovnika zaničeval? Zgodovina učí, da je vera plodno delala, kjer so se spoštovali duhovniki, pešala ali celó zginila pa je, kjer so jih zaničevali. Sodite zopet: Ali je katoliška taka stranka, kateri je duhovščina trn v peti, ter ji je brezdomovinska duhovščina, katera je bila vsikdar prava mati svojemu narodu?

5. Matadori „napredne stranke“ stavijo slovensko narodnost višje, nego našo katoliško vero. Kdor pa kako stvar višje stavi, kakor vero, nima vere, ali več ne vé, kaj je vera. Takim veljajo besede papeža Gregorja IX.: „Redigunt caput in caudam et cogunt ancille famulari reginam“.

6. „Narodova“ „napredna stranka“ tudi v tem ni katoliška, ker cerkvenih zapovedi nič kaj ne porajta in ne spolnuje, k večjemu le še peto, katera jim ni kaj na poti. Znane pa so Gospodove besede: „Kdor cerkve ne posluša, imej ga za nevernika in grešnika“. Pri vsem tem pa so neznosno prevzetni tudi v verskih vprašanjih, ter hočejo bolj vedeti, kaj je katoliško, kakor doktorji in profesorji bogoslovja, dasi marsikateri še šest resnic ne zná. Ali je vse to znamenje katoličana ali brezverca? „Blasphemant, quod ignorant.“

7. Ta „Narodova“ ali „napredna stranka“ tudi zato ni katoliška, ker taji, da je katoliška cerkev jedino zveličalna, kar je verska resnica (dogma), in kdor taji trdovratno versko resnico, je krivoverec. Tej stranki pa je dobra tudi pravoslavna vera, za katero se zaradi liturgičnega jezika močno navdušuje in skriva in po listih tudi ljudstvo išče navdušiti, zveste katolike pa zaničljivo le latinizatorje imenuje. (Konec sledi.)

Iz Preserja, 22. junija. (Praznovanje tristoletnice sv. Alojzija. — Prvo sv. obhajilo.) Slavnost Alojzijeve, s katero je bilo združeno tudi prvo sv. obhajilo, vršila se je pri nas 18. t. m. kaj krasno in ganljivo. Ta dan zbrali so se učenci in učenke obeh razredov v šoli. Ko so se oglasili milo doneči zvonovi farne cerkve, jel se je spreved polagoma pomikati proti prijazni romarski cerkvi Matere božje na Žalostno goro. Dečki nesli so cerkvena banderca, za njimi pa so korakali šolarji. Veselje bilo jim je brati na obrazu. Vsaj pa je bil to tudi najlepši dan njihovega življenja. — Za učenci šel je gospod kapelan z gg. učiteljema, pevajoči litanije Matere božje, za temi pa se je vrstilo verno ljudstvo, moleče sv. rožni venec. Dospelši v cerkev imel je gosp. kapelan krasen govor o najlepšem dnevu našega življenja. Po govoru bila je slovesna sv. maša, med katero so bili otroci obhajani. Videlo se je otrokom na obrazih, da so uverjeni o imenitnosti in vzvišenosti svetega opravila. Po končani službi božji pogostili so se otroci s kavo in štrucami. Na to pa se je predstavljal dramatičen prizor „Alozijeve slavnosti“. Otroci in ljudstvo bili so jako ginjeni, ko so ugledali prekrasno sliko sv. Alojzija, kajti:

Z obličja mir nebeški njemu sije,
Se limbaršek mu v roki lesketa;
Smehlja se milo ljubljenski Marije.

Ko so še otroci dobili raznih sladčic in črešenj, ter zapeli Alojzijevo himno in cesarsko pesem, bila je slavnost končana. Izvestno ostane ta dan vsem otrokom, pa tudi vsem preserškim faranom v trajnem spominu. Vsaj se pa tudi prvo sv. obhajilo še ni nikdar tako slovesno in sijajno praznovalo, kakor letos. Bog daj, da bi donašal ta dan obilnega sadu! Da se je ta slavnost tako izbornó vršila in da so se otroci duevu primerno pogostili, je zasluga faranov, ki so z malimi doneski prihiteli na pomoč, vzlasti pa še g. župnika Ig. Podobnika, kapelana g. J. Bartmeja in trgovca g. Fr. Zvana. Poslednjemu smo vzlasti hvaležni za krasno sliko sv. Alojzija, katero je ob tej priliki daroval za šolo. Bodi torej vzlasti tem trem mladinoljubom, kakor tudi vsem faranom, ki so kaj za slavnost darovali, tem potom v imenu šolske mladeži izrečena najtopleja zahvala. Gotovo jim boče sv. Alojzij pri Vsegamogočem zanesljiv priprošnjik, plačnik pa jim boče Bog. Ti pa, sv. Alojzij, ki

Na nebu zdaj te med krilatoi,
Obveva večne slave žar, —
Izprosi nam mladenič rajski,
Da te posnemamo vsikdar!

Dnevne novice.

(Cesarjev dar.) Presvetli cesar je daroval frančiškanskemu samostanu na Trsatu 200 glđ. za prenovljenje samostanske cerkve.

(Tiskovno društvo.) Katoliškemu tiskovnemu društvu v Ljubljani podaril je za zgradbo novega poslopja za tiskarno profesor bogoslovja, preč. gosp. Ivan Janežič, 100 gl. s pristavkom: Vivant sequentes! — Beležeč s hvaležnostjo lepi ta dar, izražamo tudi mi nadejo, naj se znatni svoti pridejana želja gospoda darovatelja prav pridno vresničuje v korist „domaćemu misijonu“, ki nam bodi po pravoslavni reku: charitas debet esse ordinata, prav posebno pri sreči! R. K.

(Deželni predsednik baron Winkler) nadzoroval je včeraj tukajšnje uršulinske šole ter izrazil svojo popolno zadovoljnost z lepimi uspehi v šolskih naukih.

(Poštno poslopje v Ljubljani.) Torej Ljubljana vendar enkrat dobi novo pošto poslopje. Kakor je namreč razvideti iz poročila našega dunajskega dopisa, predložila je vlada dne 23. t. m. omenjeni načrt državnih zbornic. Znesek za stroške pri novem poštnem poslopiju za Ljubljano je določen po vladnem načrtu na 228.000 gl., za Maribor na 189.840 gl.

(Porotno sodišče v Celju.) Za četrto dobo porotnega sodišča pri okrožnem sodišču v Celju je določen za predsednika porotnemu sodišču predsednik okrožnega sodišča dr. Adalbert Gertscher, za njegovega namestnika pa deželnega sodišča svetniki L. Jordan, L. Rattek in Jos. Reitter.

(Iz Šentvida nad Ljubljano) poroča se nam, da so tudi ondi prav slovesno praznovali tridnevno sv. Alojzija, katere se je prav posebno udeleževala šolska mladina pod vodstvom gg. učiteljev. Z dovoljenjem šolske oblasti bili so te dneve otroci prosti šolskega pouka in so vsak dan zjutraj in popoldne prihajali v cerkev k službi božji, med katero jim je g. katehet Fr. Mekinec prav primerno govoril o zavetniku šolske mladine ter ga jim stavil v lep vzgled. — Tudi odrasčeni so se pridno udeleževali lepih slavnostij.

(Pri občinski volitvi) v Dolenjivasi pri Ribnici je bil izvoljen županom g. Ignacij Merhar, posestnik v Prigorici. Svetovalci pa so: Janez Kromar in J. Merhar iz Dolenjevasi, France Oražem iz Prigorice in Sturm iz Grčerie.

(Cesar na Reki.) O prihodu cesarjem na Reko piše „Obzor“: Kralj je stopil na reško hrvatsko ozemlje ob okolnostih, ki ondi niso prijazne hrvatskemu narodu in katere ta narod in njegove zakonite in historične zastopnike odstranjajo iz one kraljeve bližine, v kateri bi ti danes imeli biti na Reki. Okoli kralja bodo drugi njegovi svetovalci, on bo čul pozdrav v tujem jeziku... Reka je danes faktično odtrgana od kraljevine hrvatske, ona živi pod drugo oblastjo in drugim vplivom, ki so nasprotni pravu Hrvatske do Reke. A to nas ne moti, da mi to pravo najodločneje naglašamo, pozdravljajoč z največjim spoštovanjem, s prirojenim in podedovano vernostjo Onega, ki je vrhovni čuvár vseh pravic hrvatskega naroda, Onega, od katerega se nadeja narod hrvatski, da mu oživotvori njegove pravice... Stojčé nepremično na tem stališču raduje se hrvatski narod, da more kralja svojega pozdraviti na hrvatskih tleh, da mu more izraziti ona srčna in iskrena čutila, katera je on z dejanjem vsikdar potrjeval v zgodovini. V to ime pozdravljamo najiskrenejše svojega vzvišenega kralja v hrvatskem mestu na Reki.

(V Celovcu) narejajo konjsko železnico (tramway) od kolodvora južne železnice do Vrbskega jezera. Gradi jo nek Springer z Dunaja, ker med domačini niso našli podjetnika. —rn—

(Kaj vse se človeku pripeti v pijanosti?) Predvčerajšnjem zjutraj prišel je k policiji na magistrat neki rudokop iz Idrije, ter naznanil, da so ga v drevo-redu za gimnazijskim poslopijem trije ljudje napadli, mu denar vzeli ter ga vrgli v Ljubljano. Policija je stvar takoj preiskala, a pokazalo se je, da stvar ni bila tako grozovita. Omenjeni človek je namreč pozno v noč popival v neki gostilni na šentpeterskem predmestju; ob pozni uri še le je šel iskat prenočišča; zašel je na svojem potu tudi v šolski drevored, kjer se mu je v pijanosti prevagalo, da je padel v Ljubljano. Hladna voda je morala ugodno vplivati na njegovo razgreto glavo, kmalu se je namreč zbrljal in izkobilal iz vode in sevda ves moker prišel na magistrat. Tudi denar njegov so dobili v gostilni.

(150letnica zagrebskega polka Leopoldovcev.) Danes proslavlja zagrebski polk nadvojvoda Leopold št. 53 150letnico svojega obstoja. Polk je bil oživotvorjen za dōbe Marije Terezije, ko je Avstrijo na-

padal v vojnem orožju izvežban sovražnik. Tedaj — l. 1741. — ustanovil je tudi 53. polk v Slavoniji polkovnik baron Trenk pod imenom „pandurski kor“, l. 1745. nazival se je „Trenkov pandurski polk“ in l. 1756. bil je vrščen kot pehotni polk. Dne 24. junija l. 1866. odlikoval se je zlasti polk v bitvi pri Kustoci.

(O goveji kugi na Kranjskem.) Razglasilo z dne 11. junija 1891. l., s katerim sta se zaradi razsajajoče kuge v gobcu in v parkljih sodna okraja Kočevje in Vipava po vsem svojem obsegu razglasila za okuženo pokrajino, dopolnjuje se s tem, da je zaradi razširjanja kuge tudi s sodnimi okraji Črnomelj, Rudolfovo in Žužemberk ravnati, kakor z okuženimi pokrajinami, nadalje da je ves politični okraj Kočevje razglašen za okuženo okrožje. Zatorej ukaže dež. vlada: 1. Promet s prežekovalci in prašiči iz vseh teh okrajev in v vse te okraje je prepovedan, promet z omenjeno živino v mejah teh okrajev, izpolnjevanje záporne odredbe po okuženih krajih, pa dopuščen. 2. Uživati in prodajati mleko obolele živine je po vseh teh okrajih prepovedano. 3. Se li sme obolela živina klati za to, da bi se užilo nje meso, to je zavisno od dotičnega živinozdravnika. 4. Žvinski semuji (izvzemši semnje za konje) so po vseh teh sodnih okrajih prepovedani. Nadalje so prepovedani tudi vsi žvinski semuji v sodnem okraju Zatičina do preklica.

Telegrami.

Reka, 23. junija. Pri velikem banketu, kateri je dal guverner na čast angleški mornarici v „Casino Patriotica“, je napil guverner Zichy angleški kraljici Viktoriji, za njim pa admiral Hoskins cesarju Francu Jožefu in cesarici Elizabeti.

Reka, 24. junija. Razsvetljava mesta in baklada bili ste sijajni. Slovesno predstavo v gledališču je cesar obiskal v spremstvu nadvojvodinj Klotilde in Doroteje, nadvojvode Jožefa in princa Battenberga. Pri prihodu in odhodu pozdravljalo je prebivalstvo cesarja z „živio“- „evviva“- in „eljen“-klici. Danes je pri angleškem generalu na ladiji v čast cesarju obed, katerega se udeležé nadvojvoda Jožef, navzoči ministri in ban hrvatski.

Dunaj, 24. junija. Dispozicijski zaklad je bil vsprejet s 186 proti 59 glasom. Proti so glasovali Mladočehi, nemški nacionalci in večina pretisemitov. Pri debati je razložil Fuss, zakaj bodo nemški nacionalci glasovali proti dispozicijskemu zakladu. Popolnoma se je vjemajo s prestolnim govorom in odobravajo vladno postopanje v gospodarski politiki, ali zaupanja pa nimajo do vlade niti v narodnem, niti v svobodnostnem oziru. Coronini se je izjavil, da se pridružuje prestolnemu govoru in popolnoma zaupa vladi. V enakem smislu je v imenu moravskih Čehov govoril Meznik.

Dunaj, 23. junija. Zbornica poslancev je vsprejela v današnji seji vse naslove poglavja „Ministerski svet“, izvzemši naslov „Dispozicijski zaklad“, pri katerem se je posvetovanje prenehalo. Pri posvetovanju o dispozicijskem zakladu je Mladočeh Vašaty hudo napadal ministra barona Pražaka in ga pozivljaj, da naj odstopi. Predsednik ga je zaradi tega poklical k redu. Ko je govoril poslanec Schneider, kateremu je predsednik opomnil, da izraz „židovski časniki“ (Judenpresse) ni umesten, je levica demonstrativno zapustila dvorano.

Gradec, 23. junija. V deželnih toplicah Rogatec-Slatina je včeraj društvo belega križa po svojem drugem podpredsedniku dvornem svetniku vitezu Klapsu slovesno otvorilo svojo vojaško zdravilnico.

Praga, 23. junija. 71 ameriških Čehov je prišlo ogledat razstavo in so bili jako slovesno vsprejeti.

Budimpešta, 24. junija. Poslanec Ugron napovedal je interpelacijo, kako da se je krono z Najvišjimi odgovori v Pečuhu vmešalo v strankarske borbe. — Adam Horvat je napovedal interpelacijo zaradi nemškega odgovora hrvaški deputaciji.

Szegedin, 23. junija. Pri nemirih v Battony-ji bile so tri osebe ubite, dve težko,

dvajset pa lahko ranjenih. Vojaščina je osvobodilo mestno načelstvo iz mestne hiše, katero je oblegovalo prebivalstvo. Štirideset oseb so zaprli. Po noči se mir ni več motil.

Carigrad, 23. junija. Vojaška komisija, obstoječa iz generala Sabit paše in več častnikov, je odšla v Essen in na Francosko proučevati razne sisteme topov.

London, 23. junija. Na vojaški lokalni železnici pri Chathamu zadel je vlak, v katerem so bili ženijski vojaki, v prazen vlak tako silno, da je 34 vojakov več ali manj poškodovanih.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vračujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—121)

Tu je!

22. junija.

Pri **Maliču**: Neuhold, knjigovodja; Bruckner; Popper, Braun, Hofbauer, trgovci; Spitz, trgovec, z Dunaja. — Knifio in Mayer iz Vipave. — Schleimer, trgovec, iz Kočevja. — Hager, vodja, iz Grada. — Starkel, c. in kr. nadporočnik, in Korosil, iz Trsta. — Kresse, trgovec, iz Olomuca.

Pri **Stonu**: Zeller, Beck, Jankowitsch s soprogo, Steindl, trgovec, z Dunaja. — Aparnik, zasebnik; Mayer in Manopert, trgovca, iz Trsta. — Gasser, trgovec, iz Gorice. — Rakovec, c. in kr. poročnik, iz Kranja. — Gaberšek iz Kobarida. — Kasek, zasebnik, iz Loke. — Skoflj, sod. pristav, in Globočnik, notar, iz Vel. Lašič.

Pri **Južnem kolodvoru**: Habberger, železniški uradnik, iz Borovnice. — Skerle, poslovođa, s soprogo, iz Grada. — Schmidt, uradnik, z Dolenj-Avstrijskega.

Pri **davarskem dvoru**: Strudel s sestro iz Trbiža. — Muhiš in dr. Haas z Dunaja. — Platner iz Šmihela.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil
opazovanja	izakomera v miz	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	73.69	16.2	sl. svzh.	jasno	
23. 2 u. pop.	73.67	23.2	mz. jzpad	"	0.00
9. u. zveč.	73.73	16.8	"	"	

Srednja temperatura 18.8°, za 0.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafno poročilo, 24. junija.)

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gl.	40	kr.
Srebrna 5% po 100 „ (s 16% „)	92	„	45	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	„	90	„
Papirna renta, davka prosta	102	„	45	„
Akcije avstr.-ogerske banke	1018	„	—	„
Kreditne akciije	298	„	25	„
London	117	„	15	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleonid.	9	„	27	„
Cesarski cekini	5	„	56	„
Nemške marke	57	„	42 1/2	„

Največja zaloga šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Najnižje cene.
Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. (30-6)
Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno trajno in ceno.

Podobarska delavnica
Josipa Šubica,
Gorenja Vas pri Škofji Loki.
Odprl sem svojo podobarsko delavnico in usojam si naznaniti in priporočiti se preč. duhovščini in sl. občinstvu za vsa v
podobarsko stroko
spadajoča dela, kot: Podobe iz lesa, kamna, gipsa in cementa, isto tako oltarje iz lesa in marmor-cementa v vseh cerkvenih zlogih. Tudi prenavljam stare oltarje in prižnice. — Vse izvršim dobro, natančno in ceno!
Spoštovanjem
JOSIP ŠUBIC,
podobar. (4-4)